

Regizorul a evitat elegant nota moralizatoare a textului, reușind să „citească” piesa în cheia timpului prezent: în fond, trăim și azi momente întrucâtva asemănătoare: neliniști, singurătate, arghirofilie, pierderea identității, rătăcirii de tot felul și, mai ales, absența păgubitoare a iubirii și a mântuirii prin dragoste...

Teatrul de Stat Oradea, Trupa SZIGLIGETI – Omul de aur de Jókai Mór. Regia: Gali László. Decoruri: Bölöni Vilmos. Asistent scenografie: Vasilatos Ianis. Costume: Kelemen Kata. Muzica: Aldobolyi Nagy György. Cu: Medgyesfalvy Sándor, Hajdu Géza, Fodor Réka, Csiky Ibolya (Premiul Poor Lili), Gajai Ágnes, Ács Tibor, F. Márton Erzsébet, (Premiul Poor Lili), Firtos Edit, Kardos M. Robert, Kovács, Levente jr. Dobos Imre, Madarász Lóránt, Meleg Vilmos, Kocsis Gyula, Dimeny Levente, Molnos András Csaba, Csátlos Lóránt, Kiss Csaba, Nagy Gábor, Nagy Kinga, Kovács Enikő. Premiera: 27 februarie 2004

Oana BORȘ

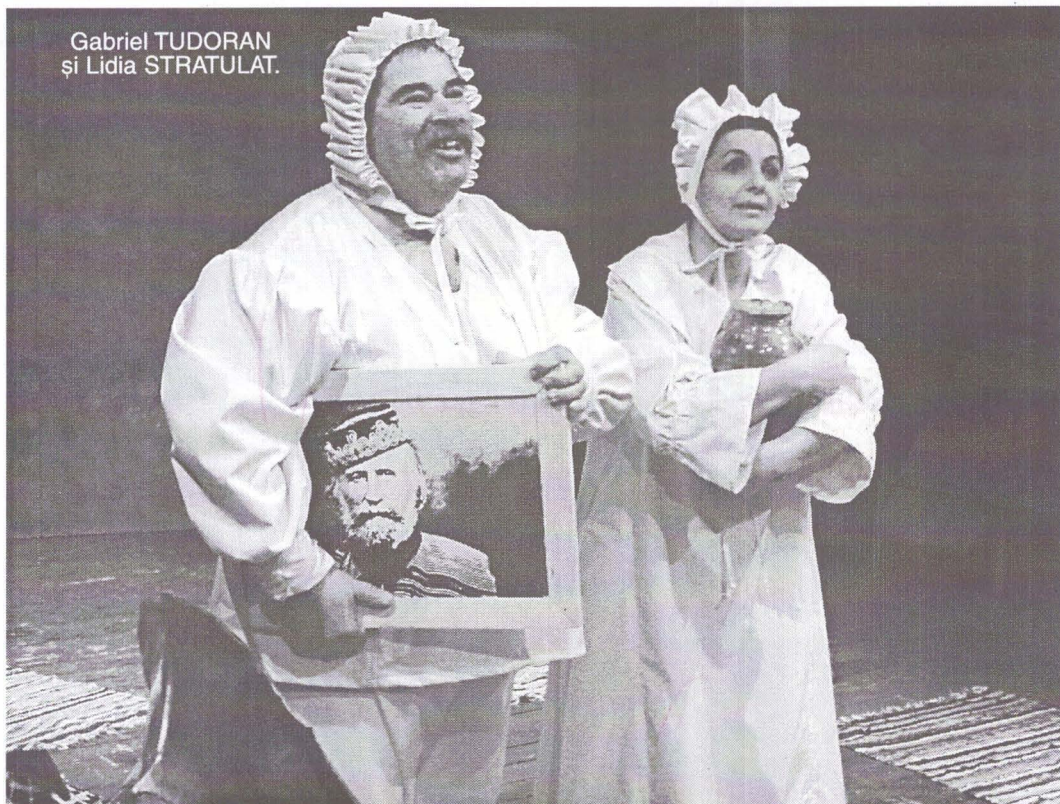
„Curat... Coane Leonida!”

Pentru Teatrul „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea, istoria a fost făcută, în ultimul deceniu, de spectacolul semnat de Silviu Purcărete după *Decameronul* lui Boccaccio, de prezența lui Dan Micu, ca regizor al teatrului. Acum, se pare că lupta se dă pentru o sală adecvată, un nou sediu, sistemul scenă - Casă de Cultură, de care au parte și alte teatre din țară, fiind, de altfel, impropriu. În acest sens și în această situație, chiar dacă ne agasează, ne agresează sau ne plictisește să tot aducem aminte de eforturi, ele trebuie acceptate, ca o realitate a momentului, ca o conjunctură a realizării spectacolului, cu implicații adiacente.

Fără a vedea și alte montări din repertoriul curent ale Teatrului „Anton Pann” (cu excepția celui pe un text de Doru Moțoc, *Zborul – ce fericire!*), dar privind afișele, mi s-a părut transparentă politica managerială de aici, îndreptată cu precădere către textul facil. Se joacă: *Vacanță în Guadelupa* de Pierre Sauvill și Eric Assous, *Cel care a dat colțu’* de René de Obaldia, *Simfonii de doamne și domni*, un spectacol de Alexandru Boureanu. Este o politică pe care o aplică și alți directori, întotdeauna motivată de intenția atragerii publicului. Dacă privim, însă, în curtea vecină, la Târgoviște, oraș aflat în sinonimie din punctul de vedere al infrastructurii economice și a hărții demografice, am putea spune că se poate și altfel...

Ultima premieră a Teatrului „Anton Pann” a fost însă un Caragiale: *Conul Leonida față cu reacțiunea*, cu un prolog din articolele politice ale autorului. Remus Vlăsceanu, „combatantul” revoluționar ce ne-a pregătit din foaier pentru „revoluția” pe care o va trăi Leonida, a despicat corect, la nuanță, sensul discursului politic caragialian, fără îngroșări inutile dar și fără savoare, transformându-și discursul în simplu text explicativ.

Textele caragialiene au avut din punct de vedere al exegezei literare un parcurs diferit, de la aprecierea lui Delavrancea că scriitorul este „zolist, naturalistul nostru prin excelență”, la atitudini actuale reconsiderate, ce punctează modernismul operei lui Caragiale. Tot astfel, decriptările spectacologice de astăzi actualizează, filosofează, caută subsensuri în sensuri, unele susținute, altele la voia falsei nevoi de originalitate. În această „bâlci” al interpretărilor, transpunerea scenică a piesei *Conul Leonida față cu reacțiunea*, realizată de Adrian Roman, se situează de partea „conservatorilor”. Regizorul analizează textul la nivel de relație, încercând să refacă atmosfera epocii, însă cu un firesc și o simplitate extrem de binevenită și revigorantă.

Gabriel TUDORAN
și Lidia STRATULAT.

El reconstruiește spațiul familial al lui Leonida dându-i un iz patriarhal. Aici posibilele acțiuni revoluționare nu sunt decât modalitatea de a transforma cotidianul în amăgirea unei existențe dinamice, implicate, pentru Leonida, iar pentru Efimița, ca rezoner, încercarea ei de a egala în interes viața „spirituală” a soțului. Ea vrea să-i intre în voie, fiind mereu gata să recunoască cu supunere și împăcare inferioritatea ei, însă eșecul supozițiilor lui Leonida devine „marele” ei război casnic câștigat.

Sfințenia cu care sunt păstrate iluziile rezidă din grija cu care Efimița împachetează și leagă cu multă grijă ziaarele. De fapt, adevărata lor existență este formată din stereotipuri, din lucruri mărunte, din pasiuni mici. Este ritualul pregătirii de culcare, al plăcerii degustării murăturilor, astfel încât celălalt să nu vadă. Al micii gelozii a Efimiței (de data aceasta mult mai tânără decât Leonida) față de răposata soție, a cărei fotografie este încă prezentă în casă, e adevărat, pe partea cealaltă a tabloului lui Garibaldi. O lume plauzibilă, făcută din firimiturile unei zile obișnuite, ce descoperă un univers limitat. Gabriel Tudoran în *Leonida* construiește un personaj rabelaisian, extrem de expresiv, „pofța” lui manifestându-se prin plăcerea amplificării lucrurilor, prin savoarea trăirii evenimentelor. Personalitatea lui scenică impresionează plăcut și dă senzația ocupării întregului spațiu. Îl secundează Lidia Stratulat (*Efimița*), o prezentă „corectă”, și Hariclea Nicolau (*Safta*) cu o apariție „de culoare”, pe amplexul personajului.

Teatrul „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea – Conul Leonida față cu reacțiunea de I.L. Caragiale, cu un Prolog din articole politice. Regia: Adrian Roman. Scenografia: Ileana Mihăilescu și Adrian Roman. Cu: Gabriel Tudoran, Lidia Stratulat, Hariclea Nicolau și Remus Vlăsceanu. Data premierei: 12 martie 2004.